

Forsikringsvilkår Dataangrepsforsikring

Gjeldende fra 01.07.2023

INNHOOLD

1. HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR	3
2. HVOR FORSIKRINGEN GJELDER	3
3. NÅR FORSIKRINGEN GJELDER	3
4. FORSIKRINGEN OMFATTER	3
5. FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE	5
6. SIKKERHETSFORSKRIFTER.....	7
7. FORSIKRINGSSUM OG EGENANDELER.....	7
8. SIKREDES PLIKTER VED SKADETILFELLE.....	8
9. BEHANDLING AV ERSTATNINGSKRAV.....	8

FORSIKRINGSAVTALEN BESTÅR AV

- forsikringsbeviset
- forsikringsvilkår og særvilkår
- Generelle vilkår
- Lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 (FAL)
- det øvrige lovverk med forskrifter

Teksten i forsikringsbeviset og særvilkår gjelder foran forsikringsvilkårene. Forsikringsbeviset og forsikringsvilkårene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes.

1. HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR

- 1.1. Forsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset (sikrede).
- 1.2. Forsikringen omfatter også direkte ansvar som ansatte pådrar seg hvis ansvaret etter § 2-1 i Lov om skadeserstatning av 13. juni 1969 kunne vært gjort gjeldende overfor arbeidsgiveren, og skaden ikke er voldt av den ansatte ved forsett. Hvor sikrede som arbeidsgiver holdes ansvarlig for skade som er forsettlig forvoldt av den ansatte, trer forsikringsforetaket inn i sikredes rett til regress mot den ansatte.

2. HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

- 2.1 Forsikringen gjelder i Norge og for sikredes interesser i EU, Storbritannia, Island og Sveits.
- 2.2 Forsikringen gjelder også for erstatningsmessige krav mot sikrede som oppstår hos sikredes leverandører av driftsutsatte tjenester. Med dette menes enhver tredjemann som har en kontraktsfestet avtale om å tilby tjenester til forsikringstaker, unntatt leverandører av strøm, telekommunikasjon og internettjenester.

3. NÅR FORSIKRINGEN GJELDER

- 3.1 Forsikringen gjelder for hendelser nevnt i pkt. 4.1 - 4.5 som inntreffer og oppdages i forsikringsperioden.
- 3.2 Forsikringen gjelder for krav nevnt i pkt. 4.6 rettet mot sikrede i forsikringsperioden.

4. FORSIKRINGEN OMFATTER

Etter et dataangrep, erstattes utgifter og krav nevnt i pkt. 4.1 til 4.6.

Med dataangrep menes hendelser som inntreffer på sikredes datasystemer, og som medfører hel eller delvis utilgjengelighet av systemer, tjenester og data eller redusert ytelse, som følge av:

- ondskinnede handlinger (inkl. DoS angrep og tyveri av data)
- skadelig programvare (malware)
- menneskelig feil

Forsikringen gjelder også ved rimelig mistanke om slike hendelser.

Med datasystemer menes informasjonsteknologi og kommunikasjonssystemer (som maskinvare/hardware, infrastruktur, programvare eller elektroniske medier) som brukes til å skape, få tilgang til, behandle, beskytte, overvåke, lagre, hente, vise eller overføre data.

4.1 Kartlegging, utredning og skadebegrensning

Forsikringen dekker rimelige og nødvendige kostnader som følge av et dataangrep til:

- a) å kartlegge/dokumentere årsaken til og omfanget av hendelsen
- b) å begrense skadeomfang, herunder fjerning av skadelige komponenter (for eksempel malware) og deaktivering av kompromitterte brukerkontoer,
- c) å dokumentere og rapportere om hendelsen til forsikringstaker, herunder rimelige anbefalinger om hvordan datasystemet kan herdes mot lignende fremtidige hendelser
- d) å overholde gjeldende lovgivning om personvern, eller for å håndtere eventuelle regulatoriske krav som følge av en slik hendelse,
- e) å drifte et midlertidig kundesenter for å håndtere henvendelser knyttet til dataangrepet, herunder merkostnader til overtidsbetaling inntil 30 dager etter at hendelsen meldt forsikringsforetaket
- f) kredittovervåkingstjenester til personer som har fått persondata på avveie som følge av hendelsen
- g) rådgivning til å gjenopprette omdømmet etter en erstatningsmessig skade. Erstatningen er begrenset til en periode på 60 dager fra hendelsen inntraff.

- h) juridisk bistand for å imøtegå regulatoriske krav og sanksjoner. Forsikringen vil også erstatte eventuelle bøter som er et direkte resultat av dataangrepet. Unntatt er bøter som sikrede ville blitt ilagt selv om skaden ikke hadde inntruffet.

4.2 Gjenoppretting

Forsikringen dekker sikredes rimelige og nødvendige kostnader til:

- a) å gjenopprette og rekonstruere/rekonfigurere data, programvare og datasystem tilbake til samme, eller tilnærmet samme stand som de var umiddelbart før skaden. Forsikringen omfatter ikke forskning og utvikling av data og/eller programvare som ikke kan gjenopprettes.
- b) å gjenanskaffe tilsvarende maskinvare hvis en ekspert har konstatert at en gjenanskaffelse vil være mer effektivt og økonomisk for tilbakeføring, enn dekontaminering eller rekonfigurering av datasystemet. Forsikringen omfatter ikke maskinvare som er innebygd i eller som styrer industrielle kontrollsystemer og prosesser, for eksempel sentrale driftsanlegg (ICS) eller systemer for overordnet styring, kontroll og datainnsamling (SCADA).

4.3 Avbrudd

Forsikringen omfatter erstatning for avbruddstap i inntil 3 måneder, beregnet etter reglene i pkt. 9.5 ved hendelser som inntreffer på sikredes eller IT-tjenesteleverandørs datasystemer, som medfører hel eller delvis utilgjengelighet av systemer/tjenester eller redusert ytelse som følge av et dataangrep iht. pkt. 4. Med IT tjenesteleverandører menes leverandører (unntatt leverandører av eksterne telekommunikasjonstjenester) som er ansvarlig for levering av drift, behandling, vedlikehold, beskyttelse eller lagring av maskinvare, infrastruktur, elektroniske data eller dataprogramvare, inkludert IT-skytjenester, som IaaS, PaaS og SaaS).

Ansvarstiden er 3 måneder og begynner 24 timer fra det tidspunkt skaden hindrer driften (karenstiden), men ikke senere enn 12 måneder fra skadedagen.

4.4 Datakriminalitet

Forsikringen omfatter direkte økonomisk tap som påføres ved at tredjemann gjennomfører en uautorisert elektronisk overføring fra sikredes bankkonto eller endrer på data i systemene, som det ikke er mulig å gjenopprette. Erstatningen er begrenset til kr 250 000.

4.5 Brudd på PCI DSS-standard

PCI-DSS står for Payment Card Industry Data Security Standard, og er en internasjonal standard for informasjonssikkerhet som gjelder for alle selskaper som behandler, lagrer eller overfører kortdata. Forsikringen omfatter eventuelle økonomiske bøter eller straffegebyr sikrede blir ilagt av et kredittkortselskap som følge av sikredes brudd på PCI-DSS som er direkte forårsaket av et dataangrep.

Hvis det kreves av kredittkortselskapet, vil forsikringsforetaket i tillegg etter et dataangrep som er omfattet av forsikringen, erstatte sikredes rimelige og nødvendige kostnader for:

- Å undersøke et antatt brudd på PCI-DSS
- Resertifisering av PCI-DSS
- Å utstede nye betalingskort på grunn av brudd på PCI-DSS

Erstatningen er begrenset til kr 100 000.

4.6 Ansvar

4.6.1 Tap av sensitive opplysninger og personopplysninger

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for krav fra tredjemann eller en ansatt for skade, tap, uautorisert tilgang eller utlevering av sensitive opplysninger og/eller personopplysninger oppbevart av sikrede, og som direkte skyldes en hendelse omfattet av forsikringen. Med ansatt menes enhver person med en ansettelseskontrakt som utfører arbeid for forsikringstaker. Dette inkluderer også eksternt ansatte som jobber for forsikringstaker. Unntatt er direktører og styret.

4.6.2 Dataansvar overfor tredjemann

Etter et dataangrep på egne datasystemer omfatter forsikringen sikredes rettslige erstatningsansvar etter krav fra tredjemann ved:

- a) skade på, endring av, ødeleggelse av, uautorisert tilgang til, uautorisert utlevering av data lagret på tredjeparts datasystemer
- b) avbrudd eller nedsatt ytelse hos tredjemanns datasystemer

5. FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE

- 5.1 Hendelser som har oppstått før forsikringen trådte i kraft, eller hendelser som var kjent eller burde vært kjent for sikrede før forsikringen trådte i kraft.

Seriehendelser hvor første hendelse i serien har oppstått før forsikringen hadde trådt i kraft. Ved en serie av hendelser med utspring fra samme årsak/kilde, vil tilfellene sees på som et forsikringstilfelle, og anses som oppdaget på tidspunkt for første inntrufne hendelse i serien.

- 5.2 Feil, avbrudd eller planlagt nedetid av en tredjemanns infrastruktur eller tjenesteleverandør (inkludert telekommunikasjon, internett, satellitt-, kabel-, elektrisitets-, gass-, vann- eller annen tjenesteleverandør).

- 5.3 Terrorisme. Cyberterrorisme omfattes allikevel av forsikringen. (Med cyberterrorisme menes et individ eller en gruppe av individer som benytter datasystemer med hensikt å skade, ødelegge, forstyrre eller få tilgang til datasystemer eller datanettverk for religiøse, ideologiske eller politiske mål).

- 5.4 Streik, opptøyer og sivil ulydighet. Se for øvrig generelle vilkår.

- 5.5 Krig og/eller cyberoperasjon.
Med cyberoperasjon menes bruken av et datasystem av eller på vegne av en suveren stat med hensikt om å:
- forstyrre, nekte adgang, nedsette funksjonalitet på et datasystem
- og/eller*
- kopiere, fjerne, manipulere adgangsnekt eller ødelegge informasjon i et datasystem i en annen stat (eller tilhørende noen i en annen stat).

En cyberoperasjons statlige opphav vil sannsynliggjøres ved bruk av objektive og rimelige bevis som f.eks. uttalelser av den berørte statens regjering (der datasystemet befinner seg).

- 5.6 Utslipp eller spredning av farlige og forurensende stoffer, uansett årsak.
- 5.7 Konfiskering av eller skade på sikredes datasystem, maskinvare eller data, etter ordre fra hvilken som helst sivil, militær eller annen myndighet.
- 5.8 Feil, svakheter, mangler eller underdimensjonering i datasystemene slik at de ikke fungerer til sitt formål.
- 5.9 Sikredes eller sikredes tjenesteleverandørs forsettlig, ondsinnede eller bevisste handling/unnlattelse.
- 5.10 Fysisk skade på ting, gjenstand eller fast eiendom. Med fysisk skade menes skade på eller tap av ting, gjenstand eller eiendom, herunder tap av bruk av denne ting, gjenstand eller eiendom. For pkt. 4.1, 4.2 og 4.3 dekkes likevel skade på eller tap av data etter en erstatningsmessig skade.
- 5.11 Hendelser hvor vi er forhindret fra å betale erstatning på grunn av enhver lov, sanksjon, forbud eller restriksjon.
- 5.12 Hendelser der sikrede har unnlatt å gjøre rimelige og forventede tiltak for å samarbeide med, eller forhindre illeggelse av en ordre, instruks eller direktiv fra regulerende myndighet, uavhengig av om den oppstår som en direkte eller indirekte følge av en forsikret hendelse.

- 5.13** Bøter, dagbøter, forelegg og mulktter av hvilken som helst type. Dette gjelder likevel ikke for bøter nevnt i pkt. 4.1.
- 5.14** Tap i finansmarkedet eller ved handel/spekulasjon i finansmarkedet.
- 5.15** Planlagte nedetider, utkoblinger og inaktive perioder på sikredes datasystemer, eller deler av datasystemene.
- 5.16** Oppsigelse, kansellering eller utløp av sikredes eller en av sikredes leverandører av driftsutsatte tjenesters leieavtaler, kontrakter, lisenser, eller ordre fra noen som kjøper varer eller tjenester fra sikrede.
- 5.17** Fysisk eller psykisk skade på person, herunder angst, traumer, sykdom eller død.
- 5.18** Tyveri og tap av, brudd på, eller avsløring og/eller spredning av immaterielle rettigheter (som patenter, varemerker og opphavsrett). Dette gjelder likevel ikke for skader under pkt. 4.6.1.
- 5.19** Krav fremsatt av eller på vegne av:
- Enhver juridisk enhet med kontroll over sikrede.
  - Sikredes mor og/eller datterselskaper.
  - Enhver juridisk enhet som sikrede, sikredes datterselskap eller morselskap har kontroll over.
  - Enhver person som har en majoritetsinteresse over sikrede.
  - Enhver juridisk enhet hvor sikrede har en økonomisk interesse, uavhengig av størrelse, eller et partnerskap eller fellesforetak (joint venture) hvor sikrede er involvert.
- 5.20** Kontraktsansvar. Med det menes oppfyllelse av sikredes kontraktsforpliktelser, med unntak av kontraktsansvar iht. PCI-DSS (pkt. 4.5).
- 5.21** Unøyaktig, utilstrekkelig eller ufullstendig beskrivelse av en vare eller tjeneste eller varens/tjenestens pris.
- 5.22** Utbetalinger som sikrede ikke er rettslig forpliktet til å foreta, som eksempelvis goodwill/ex gratia utbetalinger, rabatter, rabattkuponger, prisreduksjoner eller andre liknende insentiver.
- 5.23** Kostnader til forbedringer av data/datasystemer utover tilstanden disse var i forut for skaden. Forbedringer som ikke er til å unngå som følge av pkt. 4.1 og 4.2. omfattes.
- 5.24** Styreansvar og ledelsesansvar (D&O).
- 5.25** Tap av eller skade på digitale eller virtuelle valutaer.

6. SIKKERHETSFORSKRIFTER

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de sikkerhetsforskrifter som er fastsatt i forsikringsbeviset til enhver tid overholdes. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller å påse at de blir overholdt, kan forsikringsforetakets ansvar settes ned eller falle helt bort, jf. FAL § 4-8.

Det samme gjelder hvis forsømmelsen er gjort av personer som utfører arbeid av ledende art eller av andre som har særlig selvstendig stilling innen virksomheten, eller av arbeidsledere som i arbeidstiden følger dem de er satt til å lede.

6.1 Sikkerhetskopier, oppdateringer, patching og virusbeskyttelse

Sikrede plikter:

- a) å sikkerhetskopiere dataene like ofte som angitt i forsikringsbeviset, minimum ukentlig.
- b) å installere, aktivere og automatisk oppdatere antivirusbeskyttelsesprogram som beskytter datasystemene mot skadelig eller ondsinnet programvare.
- c) å beskytte datasystemene og ditt datanettverk mot dataangrep gjennom regelmessig oppdatering av:
  - sterke passord (mer enn åtte bokstaver og ikke gjentakende mønster)
  - systemkonfigurasjoner
  - brannmurer
- d) å implementere og dokumentere sikkerhetsoppdateringer (patcher) innen følgende frister fra de er gjort tilgjengelig fra leverandør:
  - 30 dager for datasystemer tilkoblet internett
  - 90 dager eller produsentens anbefaling for sentrale driftsanlegg eller systemer for overordnet styring, kontroll og datainnsamling, herunder datasystemer integrert i større mekaniske eller elektroniske systemer
  - 60 dager for alle andre datasystemer
- e) Innen tre måneder oppgradere, erstatte eller avslutte bruken av programvare eller maskinvare som ikke lengre støttes med oppdateringer fra produsent
- f) Dersom ovenstående oppgaver er utkontraktet til en tredjeparts tjenesteleverandør eller programvareprodusent, gjelder samme krav/forpliktelser som nevnt over og må ivaretas i deres kontraktsforpliktelse

7. FORSIKRINGSSUM OG EGENANDELER

7.1 FORSIKRINGSSUM

Forsikringssummen pr skadehendelse fremkommer av forsikringsbeviset.

7.2 EGENANDEL

Hvis ikke annet er avtalt, er sikredes egenandel kr 10 000 ved hvert skadetilfelle.

Skade som utelukkende gjelder for pkt. 4.1.a) - 4.1.e) belastes ingen egenandel for de første 72 timene etter konstateringstidspunktet.

Alle serier av forsikrede dataangrep som stammer fra én og samme kilde eller årsak, vil bli behandlet som én erstatningssak, oppdaget ved tidspunktet for den første av serien med hendelser. Følgelig trekkes kun én egenandel, den høyeste.

8. SIKREDES PLIKTER VED SKADETILFELLE

8.1 Sikredes plikter ved dataangrep

Skade som kan ventes å føre til erstatningskrav, skal meldes forsikringsforetaket uten ugrunnet opphold.

Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller forsikringsforetaket, plikter sikrede

- omgående å gi foretaket alle opplysninger av betydning for sakens behandling.
- på egen bekostning å utføre de undersøkelser og utredninger foretaket finner nødvendig.
- på egen bekostning å møte ved forhandlinger eller rettergang.
- å politianmelde forholdet omgående

Hvis sikrede uten forsikringsforetakets samtykke innrømmer erstatningsplikt eller forhandler om erstatningskrav, er dette ikke bindende for foretaket.

Hvis skadens omfang eller reparasjonskostnad øker som følge av at skaden ikke meldes forsikringsforetaket omgående, erstatter foretaket ikke merkostnadene.

Forsikringsforetaket har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.

Hvis forsikringsforetaket har betalt erstatning til tredjemann direkte, må sikrede betale inn egenandelen til foretaket.

9. BEHANDLING AV ERSTATNINGSKRAV

9.1 Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger den avtalte egenandel, påtar forsikringsforetaket seg å

- utrede om erstatningsansvar foreligger.
- forhandle med kravstilleren.
- om nødvendig å prosedere saken for domstolene.

9.2 Forsikringsforetaket betaler sine egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet selv om forsikringssummen derved overskrides. For så vidt gjelder omkostninger til ekstern advokat og annen sakkyndig bistand valgt eller godkjent av foretaket, betaler foretaket disse i den utstrekning summen av omkostningene og eventuelle erstatningsutbetalinger overstiger egenandelen.

Hvis erstatningskravet og/eller grunnlaget for dette dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Er forsikringsforetaket villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svares det ikke for omkostninger som senere påløper.

9.3 Forsikringsforetaket betaler den del av erstatningen som overstiger egenandelen. Foretaket har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

9.4 Har sikrede oversett ettårsfristen for å gi melding om forsikringstilfellet til forsikringsforetaket, jf. FAL § 8-5, 1. ledd, har foretaket rett til regress mot sikrede i de tilfellene hvor foretaket har utbetalt erstatning direkte til skadelidte.

9.5 ERSTATNINGSBEREGNING AVBRUDD

9.5.1 Avbruddstapet settes til forskjellen mellom det resultat av driften som ville ha vært oppnådd i ansvarstiden uten skade og resultatet av driften i ansvarstiden etter skaden.

Disse resultater beregnes uten hensyn til inntekts- eller utgiftsposter som ikke har noe med selve driften å gjøre, som f.eks. dannelse eller oppløsning av reserver i beholdninger og varekontrakter, inntekts- og formuesskatter.

Sikrede plikter å medvirke til at driften i ansvarstiden blir så god som mulig, f.eks. ved utbedring, gjenanskaffelse, midlertidig omlegging eller innstilling av driften. Gir forsikringsforetaket bestemte anvisninger, må disse følges.

9.5.2 Ved beregning av det resultat av driften som ville ha vært oppnådd i ansvarstiden uten skade, skal virksomhetens resultat av driften i tilsvarende tidsrom før skaden - minimum ett år - (sammenligningstiden), legges til grunn. Resultatet i sammenligningstiden justeres hvis

- konjunkturer, salgsmuligheter, priser, produksjonsmetoder eller andre driftsforhold påviselig er annerledes i ansvarstiden enn i sammenligningstiden
- driften i sammenligningstiden har vært helt eller delvis avbrutt
- driften i ansvarstiden helt eller delvis ville vært avbrutt av annen årsak enn skaden.

9.5.3 Ved beregning av resultatet av driften i ansvarstiden etter skaden

- tas med de kostnader som er rettslig nødvendig eller forretningsmessig vel begrunnet for virksomhetens reduserte drift, og som ikke kan innspares - alt innen ansvarstiden.

Herunder tas med lønn, ferielønn, sosiale trygder og andre tariffestede ytelser til ansatte, bare i den utstrekning det er nødvendig å beholde dem under den fortsatte drift, samt lønn m.m. i oppsigelsestiden - i henhold til § 59 i Lov om arbeidervern og arbeidsmiljø m.m. - til øvrige ansatte som heller ikke kan beskjeftiges på annen måte.

- tas med ekstraordinære utgifter som pådras i den hensikt å begrense tapet, f.eks. utgifter til provisoriske tiltak, forseringsutgifter o.l. Er forsikringsforetakets samtykke ikke innhentet på forhånd, regnes slike utgifter bare med i den utstrekning de påviselig har minsket tapet. Medfører slike kostnader nytte utover ansvarstiden, tas bare med det beløp som forholdsvis faller på ansvarstiden.

- tas med inntekter i ansvarstiden, herunder renteinntekter, som skyldes skaden.

- tas ikke med:

- tingskader.
- økte finanskostnader eller økte avskrivninger som ikke skyldes skaden.
- økte kapitalkostnader på grunn av investering ut over erstatning for ting.
- dagbøter, mulkter og annet erstatningsansvar.

- tas ikke med den del av avbruddstapet som er en følge av at gjenopptakelse av driften hindres eller reduseres pga.

- andre forbedringer, utvidelser eller endringer enn slike som skyldes påbud gitt med hjemmel i lov eller offentlig forskrift for utbedring av skaden. Forsikringsforetaket svarer ikke for slikt tap ved påbud som myndighetene ikke hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke var inntruffet.

- reguleringsvedtak truffet etter skaden.
- manglende arbeidskraft etter skaden.
- ufullstendig tingforsikring.
- manglende finansiering.